

Tema 19. Fuldbyrkelse i Familieretten

Titel	Fuldbyrkelse i Familieretten
Initiativets formål	<p>Sager om gennemtvungelse af samvær, forældremyndighed og barnets bopæl er meget belastende for barnet og dækker over omfattende konflikter. I et nyt system skal der fortsat være mulighed for at fuldbyrde afgørelser og aftaler om forældreansvar, men det skal fremover være Familieretten, der behandler sagerne, og forudsætningerne for fuldbyrkelse skal ændres.</p> <p>Samtidig udbygges de redskaber, der er til rådighed for retten, når der skal findes en løsning. Denne ændring har fokus på at løse konflikten mellem forældrene og beskytte barnet mest muligt mod at opleve tvang og i sidste ende i stedet rette tvangen mod den tilbageholdende forælder.</p>
Beskrivelse af initiativet	<p>Familieretten, der fremover skal behandle sager om fuldbyrkelse, kan kun fuldbyrde afgørelsen eller aftalen ud fra hensynet til barnet, og fuldbyrdelsen skal varetage barnets bedste. Samtidig vil retten have flere og styrkede redskaber til rådighed i forbindelse med en sagens behandling.</p> <p>Da sagerne behandles i Familieretten, vil det som i sager, der behandles i rødt spor, i udgangspunktet være en medarbejder fra børneenheden, der gennemfører eventuelle samtaler med barnet. Endvidere skal det sikres, at den kommunale repræsentant, som deltager i en eventuel afhentning af barnet, har de relevante børnefaglige kompetencer.</p> <p>Det vil fortsat være udgangspunktet, at sagen forsøges forligt. Men som noget nyt skal der foretages en indledende vurdering af, om sagen har en sådan karakter, at der er behov for en fornyet grundig børne- og familiefaglig behandling i det røde spor i Familieretshuset og dernæst Familieretten. I så tilfælde hjemvises sagen til behandling i en særlig hurtig procedure. Kan sagen ikke forliges, og er der ikke grundlag for hjemvisning, skal retten overveje at anvende tvangsbøder før andre midler kan bringes i spil. Inden en eventuel afhentning af barnet, skal retten overveje at udsætte sagen på udkørende børnesagkyndig rådgivning. Hvis rådgivningen ikke løser sagen, skal retten arbejde på at tilbageholde forælderen, før barnet afhentes.</p> <p>Redskaberne skal anvendes proportionalt med et fokus på at ramme forælderen frem for barnet for herved at sikre så skånsom en fuldbyrkelse som muligt af hensyn til barnet.</p> <p>Mere om nye og skærpede redskaber i et nyt system</p> <p><i>Ændrede forudsætninger for fuldbyrkelse</i></p> <p>Retsplejelovens regler ændres, sådan at der kun kan ske fuldbyrkelse af hensyn til barnet, og fuldbyrdelsen skal varetage barnets bedste. Det vil i forarbejderne til bestemmelsen blive beskrevet, at der er tale</p>

om en konkret vurdering af, om der skal ske fuldbyrdelse og ikke en ny materiel prøvelse af forældreansvarssagen. Dette vil i givet fald skulle ske ved en hjemvisning. Hvis der skal ske fuldbyrdelse ved afhentning af barnet, vil dommeren lægge afgørende vægt på den børnesagkyndiges vurdering af, om fuldbyrdelsen varetager barnets bedste.

Tvangsbøder

Reglerne ændres sådan, at det tydeligt fremgår, at en tvangsbøde skal have en størrelse, der reelt kan påvirke forælders adfærd. Ved vurderingen af bødestørrelsen skal der derfor tages hensyn til forælders indkomstforhold. Samtidig fastsættes en mindste bødestørrelse. Dette vil blive uddybet i bemærkningerne til lovændringen.

Mulighed for hjemvisning til fornyet vurdering

Reglerne i retsplejeloven udbygges med en mulighed for at hjemvise en sag til fornyet behandling i det røde spor med henblik på en ny afgørelse af, om fx et samvær er bedst for barnet.

Familieretten kan dermed sende en sag tilbage til børne- og familiefaglig behandling i Familieretshuset med henblik på en materiel afgørelse i Familieretten fremfor at arbejde videre med fuldbyrdelsessagen. Da en sådan hjemvisning behandles i det røde spor, vil Familieretshuset også inddrage kommunen, der samtidig vil kunne anvende sin initiativret, og behandlingen vil skulle ske i en særlig hurtig proces, hvor det også er muligt at anvende de forskellige redskaber til belysning af forældrenes evne til at varetage omsorgen for barnet, som er beskrevet i tema 5.

Det bemærkes, at i tilfælde af mistanke om overgreb vil de myndigheder, som behandler sådanne sager, herunder politi og børnehuse, være aktiveret på normal vis. *Kortvarig frihedsberøvelse af den tilbageholdende forælder*

Fremgangsmåden i forbindelse med, at et barn skal hentes, tilpasses, sådan at det altid skal tilstræbes kortvarigt at frihedsberøve den forælder, der uberettiget tilbageholder barnet, på et andet sted end barnet, mens det afhentes af den anden forælder.

Opfølgning på de nye muligheder

Der vil blive fulgt op på anvendelsen af de nye redskaber gennem løbende opgørelser. Denne opfølgning vil ske frem mod det første årlige statusmøde om et nyt system. I den periode vil der også ske en kvartalsvis indrapportering fra Domstolsstyrelsen af antallet af sager, hvor der afsiges kendelse om afhentning af barnet, og hvor det i sidste ende også er resultatet. Derudover vil der ske en evaluering af fuldbyrdelsessystemet set i sammenhæng med betydningen af etableringen af det røde spor for behovet for fuldbyrdelse.

Det bemærkes i øvrigt, at flytning af fuldbyrdelse fra fogedretten til

	Familieretten ikke medfører merudgifter.
--	--